

VEJEN KOMMUNE

*Rødning

PÆDAGOGISK LÆREPLAN

3-6 ÅR

FRA 01-01-2017 TIL 31-12-2018

Hjernen&Hjertet

RAMBOLL

Indholdsfortegnelse

1 INDLEDNING	3
1.1 Indledning	3
1.2 Værdier	4
1.3 Pædagogiske principper	5
1.4 Læringsforståelse	5
2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE PÆDAGOGISKE LÆREPLANSTEMAER	7
2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL	7
2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV	8
2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION	9
2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN	9
2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG	10
2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG	11
3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	12
3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN	12
3.2 PRIORITERING - LÆREPLANER	13
3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION	13
3.4 METODER TIL EVALUERING	14
3.5 DAGTILBUDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS	14
4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER	15
4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING	15
4.2 SOCIALE KOMPETENCER	16
4.3 SPROGLIG UDVIKLING	17
4.4 KROP OG BEVÆGELSE	18
4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER	20
4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER	21
5 EVALUERING AF ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE	23
5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ	23
5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER	23
6 AFSLUTNING	24

1 INDLEDNING

1.1 Indledning

Kommunens fastsatte indledning

Du sidder nu med en pædagogisk læreplan fra et af Vejen Kommunes dagtilbud.

Den pædagogiske læreplan er et dokument, hvor det pædagogiske personale sammen med forældrebestyrelserne sætter mål for, hvilke erfaringer og kompetencer børnene skal have mulighed for at tilegne sig gennem deres tid i dagtilbuddet.

Formålet for dagtilbud er beskrevet i Dagtilbudslovens § 7 og siger at 'Børn i dagtilbud skal have et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer deres trivsel, sundhed, udvikling og læring'.

På den baggrund har vi besluttet at Kerneopgaven i Vejen Kommune dagtilbud er, at Fremme barnets muligheder i livet.

Der er tillige udarbejdet en samlet målsætning for Kommunens Dagtilbud, som udtrykker, i hvilken retning vi ønsker at bevæge os, samt hvilke resultater vi ønsker at opnå ift. Kerneopgaven.

I den pædagogiske læreplan skal der sættes mål for børnenes læring indenfor disse seks temaer:

- Alsidig personlig udvikling
- Sociale kompetencer
- Sproglig udvikling
- Krop og bevægelse
- Naturen og naturfænomener
- Kulturelle udtryksformer og værdier

Den pædagogiske læreplan er et vigtigt arbejdsredskab for personale og forældrebestyrelse, den giver et samlet indtryk af, hvordan institutionerne arbejder med at skabe et godt børnemiljø, hvor alle børn trives, udvikler sig og lærer optimalt. Der gives også eksempler på, hvilke pædagogiske metoder der anvendes, og hvilke aktiviteter der sættes i værk, samt hvordan der evalueres og følges op på planens mål og resultater.

Rigtig god læselyst!

Områdets indledning

Dette er Område Røddings pædagogiske læreplan. Den pædagogiske læreplan er det dokument hvori vore institutioner - Børnhuset Luna og Galaksen i samarbejde med bestyrelsen sætter mål for den kommende periode. Læreplanen beskriver også, hvordan vi opfylder målene og hvordan vi undervejs sikrer at de opfyldes.

Den pædagogiske læreplan er det pædagogiske personales vigtigste arbejdsredskab og omhandler arbejdet med de seks læreplanstemaer, den pædagogiske praksis, børnemiljøet samt beskrivelse af de metoder vi vil anvende i arbejdet. Den understøtter det pædagogiske personale og ledelsens arbejde med at skabe udviklende læringsmiljøer.

Læreplanen beskriver hvordan vi sammen med forældrene understøtter børnenes udvikling, så de udvikler demokratisk forståelse, livsduelighed og sammenhængskraft i samfundet.

Fra område Rødding ønsker vi god fornøjelse med læsning af vores Læreplan..

1.2 Værdier

Kommunens fastsatte værdier

Vejen Kommune har et overordnet værdisæt kaldet NASA. Herunder kan I se de kommunale værdier samt, hvordan vi ønsker, at de udmøntes i dagtilbuddet.

Nytænkning:

Vi er nytænkende og ser muligheder. -

Når de pædagogiske aktiviteter understøtter barnets egne initiativer og handlemuligheder.

Anerkendelse:

Vi er anerkendende i mødet med borgere, samarbejdspartnere og kolleger. -

Når barnet tager aktivt del i fællesskabet og oplever venskaber.

Sammenhæng:

Vi skaber sammenhæng på tværs, og sammen med borgerne. -

Når der er et tæt samspil mellem forældre og det pædagogiske personale omkring barnets trivsel, udvikling og læring.

Ansvarlighed:

Vi tager og giver ansvar. -

Når alle børn trives.

Områdets værdier

I Område Rødding tilbyder vi Dagtilbud, som henvender sig til og udvikler den aktuelle børnegruppe i trygge og lærende rammer. Da børnegruppen ændrer sig, vil læringsrummet være foranderligt og til stadighed byde på udviklende muligheder. Dagtilbuddet vil afspejle det omgivende samfund og den udvikling, der finder sted der.

Vi vil understøtte barnets egne initiativer og handlemuligheder i et samspil mellem leg, rutiner og pædagogiske aktiviteter. Vi vil lade det bakke med livet og bringe det i strækhøjde, så det bliver i stand til at magte eget liv.

Vi møder hinanden - børn, forældre og kolleger anerkendende og respektfuldt og er bevidste om, at vores brugergruppe har forskellige livsvilkår. Vi italesætter ønsket adfærd og er positive i mødet med hinanden. Vi arbejder inkluderende, så alle børn er aktive i fællesskaber og oplever venskaber.

Vi er en stor del af familiernes liv. Sammen med forældrene varetager vi en yderst vigtig opgave, nemlig at sikre barnets trivsel, udvikling og læring. Denne opgave løses bedst i et respektfuldt samspil. Forældrene er eksperter på eget barn og vi er eksperter på børns generelle udvikling. Dette er et værdifuldt match. Derfor vægtes forældresamarbejdet højt.

Vi føler et stort ansvar for at alle børn trives og bliver så dygtige, de kan. Derfor er det væsentligt for os, at have en veluddannet og engageret personalegruppe, hvis mange og forskelligartede kompetencer er i spil.

Ved særlige behov indrages relevante eksterne samarbejdsparter.

1.3 Pædagogiske principper

Kommunens fastsatte pædagogiske principper

1. Princip: Konsekvent fokus på forældreinddragelse og inkluderende børnefællesskaber
2. Princip: Sammenspil mellem leg, rutiner og pædagogiske aktiviteter, der understøtter barnets udvikling og læring
3. Princip: Tæt dialog og relevant inddragelse af flerfaglige samarbejdspartnere omkring barnets trivsel, potentialer og udfordringer samt udvikling og læring
4. Princip: En stærk professionskultur, hvor medarbejdernes kompetencer udvikles og sættes i spil, på baggrund af systematisk refleksion og forskningsbaseret viden

Områdets pædagogiske principper

1. Princip: Vi arbejder med forældreinddragelse gennem en anerkendende tilgang i den daglige forældrekontakt, forældrerådet, bestyrelsen og gennem fælles arrangementer. Vi tilstræber at skabe rum for tilgængelighed, kommunikation og tilhørsforhold, for derigennem at sikre det enkelte barn og dets forældre del i inkluderende fællesskaber.
2. Princip: Gennem rutiner, f.eks. spisesituationen inddrages læring der understøtter barnets udvikling. Ved at spise selv, vente på tur og tørre sig om munden, vil der pædagogisk støttes og guides, så barnet opnår størst mulig selvhjulpethed og kommer til at magte eget liv. Hverdagen veksler mellem opøvelse af færdigheder i rutinerne, den frie leg og planlagte aktiviteter, der dels tager udgangspunkt i børnenes leg og interesser og også i læreplanstemaerne.
3. Princip: Er et barn i udfordringer, inddrages forældrene straks i problemstillingen. Vi tager udgangspunkt i Trivselshjulet og eksterne samarbejdsparter inddrages i relevant omfang. Vi har fokus på ressourcer, frem for fejl og mangler.
4. Princip: Vi er opmærksomme på at ord skaber vores virkelighed. Vi tilstræber at have en professionel tilgang, - når vi taler til og om vores forældre. Vi sikrer høj faglighed gennem relevant uddannelse af ressourcepersoner og øvrig gennem øvrig kompetenceudvikling. Vi sikrer tid til refleksion bl.a. i teams og ressourcegrupper.

1.4 Læringsforståelse

Kommunens fastsatte læringsforståelse

Når vi i Vejen Kommunes dagtilbud taler om læring, mener vi, at børn leger og lærer hele tiden.

- Leg udspringer af barnets behov og interesser og er, i samspillet med andre, fundamentet for, at barnet kan udvikle evnen til at øve indflydelse på og skabe kontrol over sit eget liv
- Vi følger barnets motivation og intentioner – i tæt samspil med barnet selv, dets kammerater og forældre
- Vi understøtter læring når barnet oplever tryghed, mødes med tillid og udfordringer samt inspiration fra nærværende og fagligt kompetente voksne

Arbejdet med læring i dagtilbuddene understøttes lokalt af 23 Læringsagenter, der gennem fælles diplomuddannelse samt netværk, kan byde ind med specifik viden og kompetencer omkring arbejdet med børn og unges læreprocesser, pædagogisk relationsarbejde samt pædagogisk udviklingsarbejde.

Herudover deltager medarbejdere fra dagplejen og daginstitutioner for 4. år i træk i praksisforskningsprojektet 'Barnet i Centrum', hvor der i første omgang blev arbejdet specifikt med de

0-3 årige børns samspil og læring. Fra 2016 inddrages også de 3-6 årige børn i projektet.

Områdets læringsforståelse

I område Rødding arbejdes ud fra den kommunale fastsatte læringsforståelse. Læringsrummet tilrettelægges så barnet mødes i et trygt og anerkendende miljø, hvor dets behov og interesser tilgodeses. Barnet skal udfordres, så det kommer i "strækhøjde" og til stadighed prøver og opøver nye kompetencer.

Relationer og samspil mellem børn og voksne er grundlaget for læring og opbygning for sociale kompetencer. Gennem leg dannes rammen for kulturmøder, hvor forskelligheder synliggøres og bliver genstand for ny læring.

Faglige kompetente medarbejdere understøtter læring i området, så relevant viden kommer i spil og kvalificerer det daglige arbejde.

Samarbejde med vores forældre prioriteres højt, hvor vi gennem daglig kommunikation og dokumentation af de pædagogiske læreplaner giver forældrene kendskab til vores arbejdsmetoder og prioriteringer.

Gennem forventningsafstemning mellem forældre og medarbejdere ønsker vi at skabe balance mellem målrationalitet og værdirationalitet, så omsorg, nærvær og gode relationer til stadighed tilgodeses.

2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE PÆDAGOGISKE LÆREPLANSTEMAER

2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL

Kommunens fastsatte overordnede læringsmål

Dagtilbuddet skal skabe et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, der i samarbejde med hjemmene

- understøtter børnenes trivsel, sundhed, alsidige udvikling og læring
- sikrer dem en god og tryk opvækst, med mulighed for leg, fordybelse, udforskning og erfaring
- fremmer deres selvværd, evner til at indgå i forpligtende fællesskaber, samt forståelse for demokrati og kulturel integration
- styrker oplevelsen af sammenhæng og kontinuitet på tværs af hjem, dagtilbud og skole

På denne baggrund formulerer dagtilbuddene mål og kriterier ud fra den pædagogiske læreplans temaer og evaluerer dem løbende både internt og på tværs af dagtilbud og skole.

Der udarbejdes lokalt fastsatte mål for progression over tid ift. børnenes udvikling af sprog samt robusthed og forandringsparathed.

Områdets overordnede læringsmål

I Område Rødding lægger vi vægt på at skabe læringsrum for børnene, hvor det fysiske, psykiske og æstetiske miljø tilgodeses. Vi tilrettelægger en hverdag, som virker inspirerende, så miljøet både ude og inde er tænkt som en del af læringsmålene.

Det tilstræbes at miljøerne er foranderlige, så trivsel, sundhed, alsidig udvikling og læring tilgodeses i relevante rammer.

I Område Rødding vil læringsmiljø typisk være; planlagte aktiviteter, f.eks. samling, ture ud af huset, tema/emneuger. Hverdagsrutiner; f.eks. modtagelse af børn, spisesituationer, garderobesituationer, sovesituationer. Børnekultur i Område Rødding; børnenes egne lege, sprogbrug m.m.

Det gode læringsmiljø skal understøtte trivsel for børn og voksne. En trivsel, som giver sig udslag i lysten til at være nysgerrig, dygtiggøre sig og indgå i relationer.

Vi følger barnets spor ved at fange det, der optager barnet, støtter det i at udforske og fordybe sig i et tema. Vi er observerende, analyserende og handlende i forhold til børnene. Vi er bevidste om arbejdet med læringsrummet; at læring foregår igennem leg og samspil, at læring foregår, når de voksne læringsmæssigt går foran, går ved siden af og går bagved barnet.

Omsorg og tryghed er en grundbetingelse, som skal være tilstede, for at børnene kan udvikle sig i en positiv retning og dermed hele tiden tage imod udfordringer i "strækhøjde".

2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV

Kommunens fastsatte læringsmål for børn med særlige behov

I Vejen Kommune har vi en Forebyggelsesstrategi, der skal sikre at alle børn og unge (0-18 år) får de bedst mulige rammer for trivsel og udvikling.

Visionen er, at ressourcer og kompetencer hos barnet/den unge, familien, netværket og ansatte i Vejen Kommune skal udnyttes effektivt gennem en sammenhængende indsats.

Målet er at understøtte inklusion i Dagtilbuddet, så alle børn har mulighed for at være en del af udviklende fællesskaber.

Børn i forskellige udfordringer støttes derfor i deres udvikling og læring som en integreret del af den almene pædagogiske indsats med inddragelse af relevante resourcepersoner i og omkring Dagtilbuddet. Der er udarbejdet en fast model samt handleguides for, hvornår og hvordan sundhedsplejersker, psykologer, familiekonsulenter mv. inddrages i hhv. forbyggende, foregribende og indgribende indsatser.

Forældre, børn og pædagoger har desuden mulighed for at få bistand fra et korps af specialpædagogisk uddannende pædagoger – Ressourcepædagogerne.

Ressourcepædagogernes bistand tager afsæt i observationer af:

- Personalets interaktion med barn/børn, barn/personale, personale/personale
- Barnets interaktion til de øvrige børn
- Familien og netværkets mulighed for at være aktive medspillere i et gensidigt og forpligtende samarbejde

Herudover faciliteres inklusionsindsatsen af Dagtilbud- og Skoleafdelingens udviklingskonsulenter, der bidrager med sparring samt udviklings- og uddannelses tiltag for ledere og medarbejdere.

Kommunen råder desuden over Specialdagtilbuddet Sløjfen, der er oprettet under servicelovens § 32, og er et tilbud til børn med vidtgående behov.

Områdets læringsmål for børn med særlige behov

I Område Rødding arbejder vi inkluderende og skaber dermed de bedste rammer og udviklingsmuligheder for alle børn.

I forhold til børn med særlige behov, er vi i tæt dialog med forældrene for at skabe et overblik over udfordringens omfang. Dette overblik skabes bl.a. gennem observationer og sparring internt.

Herefter følges en fastlagt procedure;

- anvendelse af udviklingsplaner
- udarbejdelse af handleplan
- arbejde i forhold til handleplanen i en fastlagt periode, f.eks. 3 måneder.

I det omfang det er relevant, indstilles det herefter til ekspert hjælp. Samarbejde omkring barnet kommer herefter til også at omfatte eksperten.

2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION

Områdets metoder og aktiviteter til inklusion:

- Vi skaber inkluderende miljøer for alle. Vi arbejder ressourceorienteret og har skærpet blik på barnet. Vi giver mulighed for "særaftaler" omkring et barn med særlige behov. Særaftaler som kan praktiseres indenfor en social acceptabel ramme.
- Vi har fokus på det der virker.
- Vi ser barnets styrker.
- Vi anvender ressourcepersonen i forbindelse med det udfordrede barn, eller på gruppen, når det giver mening at den daglige pædagog varetager opgaver omkring barnet i udfordringer.
- For altid at sikre et udviklingspotentiale er vi faglige – ikke personlige.
- Vi tilstræber gennemsigtighed i procedurerne, altid i samarbejde med forældrene.

2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN

Kommunens fastsatte overordnede sprogindsats

Dagtilbud og Skole i Vejen Kommune vil gennem mål- og resultatstyring understøtte det sprogpædagogiske arbejde i dagtilbud og skoler, så alle børns sprogfærdigheder og literacy-kompetencer styrkes. Dette skal bidrage til øget trivsel og være med til at skabe flere muligheder i livet for det enkelte barn.

Gennem udvikling af en struktureret og kvalificeret datakultur og dermed systematisk anvendelse af data via bl.a. TRAS, Rambølls sprog- og overgangsvurderinger, læseprøver og Nationale test kan vi få vigtig viden om børns sprog og læsning både på kommunalt niveau, på område- og institutionsniveau samt på individniveau.

Analyse af disse data vil kunne give eksakt viden om:

- hvilke sproglige områder, der kan være behov for at understøtte med målrettede indsatser
- hvilke kompetencer der kan deles på tværs af dagtilbud og skoler

Generelle indsatser omkring børnenes sprog- og literacykompetencer prioriteres, understøttes og koordineres af Dagtilbud og Skoles Tale-høreteam og udviklingskonsulenter.

Der uddannes herudover sprog- og læsevejledere på diplomniveau, som på tværs af dagtilbud og skole kan bidrage til og understøtte de lokale pædagogiske indsatser. Dette arbejde netværksunderstøttes via Dagtilbud og Skoles konsulenter.

Områdets overordnede sprogindsats

I Område Rødding har vi fokus på, at sprog- og literacy kompetencer skal styrkes. Vi understøtter barnets sprogtiltagelse, som en naturlig del af den pædagogiske praksis. Vi samarbejder med talepædagog, hvor der kan tilrettelægges specifikke forløb og hvor et barn med særlige sproglige udfordringer, kan støttes og opøve sprogkompetencer.

- Med udgangspunkt i det enkelte barns behov, motiveres det til at lege med og udforske sproget.
- Vi sætter ord på børnenes handlinger og følelser og nuancerer sproget, så barnet opnår størst muligt ordforråd.
- Vi er nærværende og lydhøre
- Vi videreudvikler på barnets sproglige begyndelse, benævner og italesætter dets initiativ.

- Vi anvender fortæller-kufferter og dialogisk læsning med rekvisitter.
- Vi gør brug af digitale medier/apps som udvikler og understøtter sproget.
- Vi arbejder med teater, motorik, sanglege, rim & remser, hvor vrøvlevers, kropsligt udtryk og rytme hjælper det verbale sprog på vej.
- Vi præsenterer barnet for lyde og stifter bekendtskab med skriftsproget, symboler og tegn.
- Vi dokumenterer i børnehøjde og lader dette være en inspiration til samtale.

2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Kommunens fastsatte arbejde med overgange og sammenhæng

I Vejen Kommune har vi et stærkt fokus på, at skabe sammenhæng og mening i børnenes liv. Derfor er der et tæt og forpligtigende samarbejde med forældrene, mellem de enkelte dagtilbud samt mellem kommunale ressourcepersoner, dagtilbud og skoler omkring børnenes trivsel, udvikling og læring.

Formålet med samarbejdet er,

”At skabe grundlag for udvikling af aktive, selvstændige, samarbejdskompetente og frustrationsrobuste borgere med et tilstrækkeligt fagligt niveau til at kunne fortsætte i videre uddannelse eller begynde på arbejdsmarkedet” (Mads Hermansen)

For at understøtte dette formål har Vejen Kommune i samarbejde med Rambøll udviklet et elektronisk vurderingsværktøj med navnet ’Rambøll Overgang’.

Værktøjet hjælper pædagoger, lærere og forældre med, at følge barnets udvikling og læring over tid, med særligt fokus på at udvikle deres robusthed og forandringsparathed.

For børn under 3 år, arbejdes der med systematisk trivselsvurdering i samarbejde med sundhedsplejen og familien.

Processen omkring vurderingerne samt dialogen om vurderingsresultaterne tjener samtidig til at kvalificere den pædagogiske praksis således, at den bedst muligt understøtter barnets trivsel, samt udvikling af robusthed og forandringsparathed op til, under og efter skiftene mellem hjem, dagtilbud og skole.

Områdets arbejde med overgange og sammenhæng

I Område Rødding forpligter vi os på at indhente relevante oplysninger og viden om de børn, der tilknyttes dagtilbuddene, for at skabe bedst mulige overgange for barn og forældre. Denne viden opnås primært gennem et tæt samarbejde med forældrene. Samarbejde med dagplejen og sundhedsplejen er ligeledes relevant for at skabe gode overgange.

I Område Rødding forpligter vi os også på at videreformidle den viden vi har vedrørende kommende skolebarn, dets ressourcer, kompetencer og udfordringer, så de fagpersoner, der efterfølgende skal tage vare på barnets trivsel og læring har et grundlæggende kendskab til det. Dette, så der opleves sammenhæng og meningsfuldhed for barnet og dets forældre i overgangen fra dagtilbud til skole.

2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Områdets metoder og aktiviteter i arbejdet med overgange og sammenhæng

- I Område Rødding inviteres kommende forældre til opstartsmøde og der aftales, hvordan barnets start i dagtilbuddet skal forløbe. Barnet tilknyttes en primærperson, som introducerer barn og forældre til den nye verden, de skal indtage. Det tilstræbes at primærpersonen varetager basale opgaver omkring barnet de første dage.
- Dagplejemødre besøger dagtilbuddet jævnligt og besøgene intensiveres op mod et barn skal forlade dagplejen for at starte i dagtilbuddet.
- Vi har to årlige møder med sundhedsplejen, hvor generelle emner kan drøftes. Desuden kontaktes sundhedsplejen i forhold til specifikke problemstillinger og ved modtagelse af nye børn.
- Ved udgangen fra dagtilbud til skole samarbejdes med 0-klases lærere og SFO personale.
- Vi følger barnets udvikling gennem Rambølls værktøj "Rambøll Overgang". Gennem dialog med skole- og SFO ledelse, bruges vurderingsresultatet til at kvalificere det videre arbejde med børnene.
- I månederne op mod overgangen fra dagtilbud til SFO, er de kommende skolebørn på ugentligt besøg i SFOen. Her har de mulighed for at stifte bekendtskab med deres "nye voksne" og i særdeleshed med de børn, der kommer til at være deres nye jævnaldrende legerelationer.

3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN

Områdets beskrivelse:

Galaksen:

Den aldersintegrerede institution Galaksen har til huse i en arkitekttegnet bygning der blev taget i brug d.1. maj 2006. Institutionen er normeret til 16 vuggestuebørn og 60 børnehavebørn. Aktuelt nov. 2016: 12 0-2 årige og 50 3-6 årige.

Mange børn i Galaksen har anden baggrund end dansk. Dette giver en spændende og berigende flerkulturel dynamik.

Galaksen er indrettet med store, lyse lokaler, hvor der er grupperum og fællesrum som indbyder til mangeartede aktiviteter. Institutionen omkranses af en stor legeplads, hvor læringsmiljøet kontinuerligt udvikles. Legepladsen er inddelt i flere afdelinger. Den ene er fælles med Rødding skoles SFO, den anden er forbeholdt vuggestuebørnene og den tredje er under udvikling til et læringsrum for science, natur og matematik.. Institutionen ligger tæt på Rødding skole, hvor vi naturligt samarbejder bl.a. om børns overgang fra dagtilbud til skole.

Vi har tæt til en sø og grønne arealer og butikker til diverse daglige indkøb.

Børnehuset Luna har ligeledes til huse i en arkitekttegnet bygning, som er beliggende i et lille lokalsamfund. Institutionen er normeret til 12 vuggestuebørn og 40 børnehavebørn. Aktuelt børnetal nov. 2016: 7 0-2 årige og 31 3-6 årige.

Børnehuset Luna er en nyere bygning, indrettet med store lyse lokaler. Her er grupperum og fællesrum som indbyder til mangeartede aktiviteter. Institutionen omkranses af en stor legeplads, som er inddelt i inspirerende små rum. Her udvikles læringsmiljøet kontinuerligt. Luna samarbejder ligeledes med Rødding skole om børns overgang fra dagtilbud til skole.

I Område Rødding er personalet fordelt med ca. 70 % pædagoger og 30 % pædagogiske assistenter og medhjælpere. Vi har en bred vifte af medarbejdere med særlige kompetencer: sprogvejleder, læringsagent, kunstpædagog, Marte Meo pædagog, Barnet i Centrum-medarbejdere (BIC), Barnet i Balance-medarbejder.

Derudover har vi flere medarbejdere ansat i fleksjob, ligesom vi har medarbejdere i diverse arbejdsprøvninger.

I begge institutioner laver køkkenassistenter mad til vuggestuebørnene.

Forældrene til har fravalgt den kommunale frokostordning i børnehaven i perioden 2017-2018.

3.2 PRIORITERING - LÆREPLANER

Følgende viser den forventede procentvise fordeling på de 6 læreplanstemaer, som er angivet i den pædagogiske læreplan:

	Fordeling i %
Alsidig personlig udvikling	20,0
Sociale kompetencer	20,0
Sproglig udvikling	18,0
Krop og bevægelse	14,0
Naturen og naturfænomener	14,0
Kulturelle udtryksformer og værdier	14,0

Kommentar:

Arbejdet med barnets alsidige personlige udvikling og dets sociale kompetencer vægtes højt, idet det er afgørende at barnet udvikler gode kompetencer på disse områder, for at være bedst muligt rustet til at indgå i læringsammenhænge. Et højt selvværd, evne til selvregulering, evne til at værne om egen integritet og følelseshåndtering, er væsentlige parametre i forhold til at indgå positivt og hensigtsmæssigt i konstruktive samspil og sociale relationer. Netop i disse relationer skal læringen foregå.

Vi anser arbejdet med de øvrige læreplanstemaer som lige væsentlige, da de alle vil styrke barnet i dets almene udvikling og dannelse. Da sprogvurderingerne viser at børns sproglige udvikling i Vejen kommune er under gennemsnittet, har vi alligevel valgt at give dette tema ekstra fokus.

3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er det angivet, at følgende værktøjer særligt benyttes til dokumentation af arbejdet med læreplanerne:

- Læringshistorier
- Praksisfortællinger
- Foto
- Video
- Iagttagelser/observationer
- Børneinterview
- Overgangsvurderinger
- Sprogvurderinger

3.4 METODER TIL EVALUERING

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, at der er benyttet følgende metoder til at evaluere arbejdet med læreplanerne:

- Kompetencehjulet
- SMTTE
- Læringshistorier
- Brugertilfredshedsundersøgelser

3.5 DAGTILBUDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, hvordan evalueringer skal anvendes til udvikling af den pædagogiske praksis:

I Område Rødding registrerer vi skriftligt børnenes tegn gennem processen. Hvad ser vi, - hvad hører vi, hvilke lege afstedkommer børnenes nye viden og erfaringer?

Vi registrerer iagttagelser af øjeblikke, delprocesser samt udtalelser fra børnene, der viser tegn på at vi er på vej i mål eller målene er nået.

Vi evaluerer på personalemøder. Hermed vil evaluering ikke blot være en evaluering af afsluttede processer, men i høj grad være en evaluering af igangværende forløb og hvilke tiltag disse forløb videre måtte kalde på.

Sprogvurderinger, overgangsvurderinger og Forældretilfredshedsundersøgelsen er evalueringsværktøjer der danner grundlag for udvikling af den pædagogiske praksis. Her vil data skabe bevidsthed hos medarbejderne om, hvilke indsatsområder der skal fokuseres på i forhold til det enkelte barn og til gruppen.

4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER

4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med alsidig personlig udvikling angivet:

I område Rødding skaber vi en hverdag, hvor barnet trives. En hverdag, hvor barnet oplever sig værdifuldt, dels i sig selv, men også i fællesskabet. Vi har fokus på at børnemiljøet tilrettelægges, så det støtter barnet bedst muligt i at udvikle og forankre et bevidst "selv", - en væsentlig kompetence, for at kunne indgå i lærende relationer. At barnet støttes i at udvikle sig til et selvstændigt, selvtænkende og demokratisk individ, er derfor vores kerneopgave.

Vi møder barnet anerkendende og italesætter ønsket adfærd, for at styrke barnet i dets selvværd. Vi giver barnet mulighed for at bakke med livet og støtter det i at håndtere de små stød livet giver. Vi glæder os med barnet, når tingene lykkes og sørger for at det pirres på nysgerrigheden, så det til stadighed, på eget initiativ, er interesseret i at opøve nye kompetencer.

Læringsmiljøet er afgørende for, at barnet udvikler sig og bliver så dygtigt, det kan, derfor forandres læringsmiljøet, så det dækker det enkelte barns behov. Læringsmiljøet skal give mulighed for at udvikle evne til fordybelse, forundring, nysgerrighed, opmærksomhed og koncentration.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

Kommunens fastsatte mål:

Det overordnede mål er at børnene, i forhold til deres alder og udvikling, er psykisk robuste og i stand til at indleve sig i andre, tage initiativ, handle selvstændigt samt tage vare på deres egen personlige integritet.

Områdets overordnede mål:

- Målet er, at barnet udvikler robusthed til at magte livet og kunne sige til og fra. At det udover at være i positive stemninger og følelser, også kan håndtere vrede, smerte og sorg. I disse følelser udvikles den impatiske evne.

- Målet er at skabe læringsrum, hvor børnene "mærker" verden. Hvor øvebanen levner plads til at barnet stifter bekendtskab med og mærker hele følelsesregisteret.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Barnet italesætter og tør vise følelser
2. Tegn: Barnet reagerer empatisk / hensigtsmæssigt på andre børns følelser
3. Tegn: Barnet håndterer modstand og kommer videre
4. Tegn: Barnet kan være i smerte og vrede og ved det kommer ud af følelsen igen.
5. Tegn: Barnet udtrykker sig verbalt, frem for fysisk.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

1. Tiltag: Vi italesætter følelser og lader børnene blive bevidste om, hvilke følelser, der knytter sig til reaktioner
2. Tiltag: Vi lader barnet møde udfordringer og modstand, lader det prøve at håndtere disse og vi støtter i det omfang der er behov.
3. Tiltag: Vi lader barnet reagere følelsesmæssigt og støtter i at være i følelsen og hjælper også igennem.
4. Tiltag: Vi lader barnet mærke verden, - brænde sig på brændenælder, stikke sig på roser osv.
5. Tiltag: Vi lader barnet øve sig i relationen og mærke en afvisning og støtter det i det omfang der er behov.
6. Tiltag: Vi guider i konflikter.

4.2 SOCIALE KOMPETENCER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sociale kompetencer angivet:

I område Rødding ser vi et barns sociale kompetencer som grundlaget for læring, idet læring sker gennem relationer. De sociale kompetencer styrkes i et læringsmiljø, der indbyder til positive og konstruktive samspil, sociale lege og aktiviteter. Aktiviteterne kan være planlagte, vokseninitierede eller børneinitierede.

Vi vægter arbejdet omkring børns venskaber højt, idet det at have kammerater og venner danner et trygt grundlag for, at barnet har mod på gennem leg at afprøve nye sociale relationer og turde møde nye udfordringer. I disse lege oplever barnet fællesskab, får kendskab til sociale spilleregler, men konfronteres også med modstand. I relationer styrkes barnet i håndtering af følelser.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sociale kompetencer angivet:

Kommunens fastsatte mål:

Det overordnede mål er at børnene, i forhold til deres alder og udvikling, kan håndtere tilknytning og adskillelse, indgå i fællesskaber og mestre sociale spilleregler, etablere og fastholde venskaber samt kommunikere hensigtsmæssigt med udgangspunkt i egne og andres følelser.

Områdets overordnede mål:

- Målet er at barnet har venner og kan indgå ligeværdigt i gode og udviklende relationer og oplever styrken i at være en betydningsfuld del af et demokratisk fællesskab, da det danner grundlag for barnets læring og videre udvikling.
- Målet er at barnet accepterer forskellighed og udvikler tolerance og empati. At det bliver bevidst om egne og andres grænser og kan handle på signaler vedrørende disse.

•

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Barnet har venner og inviterer til /opsøger samvær og leg.
2. Tegn: Barnet reagerer og handler på andres reaktioner og følelser, f.eks. trøster.
3. Tegn: Barnet reagerer/handler positivt på en andens intention.
4. Tegn: Barnet er i positivt samspil med sine kammerater.
5. Tegn: Barnet ytrer sig i gruppen.
6. Tegn: Barnet træffer valg - siger til og fra

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med social kompetence angivet:

1. Tiltag: Vi skaber rammer for relationel leg og udvikler dem kontinuerligt.
2. Tiltag: Vi støtter barnet i at få øje på legerelationer
3. Tiltag: Vi støtter barnet i relationsopbygning
4. Tiltag: Vi gør opmærksom på forskellighed og tillægger dem lige værdier.
5. Tiltag: Vi giver barnet mulighed for at komme til orde.
6. Tiltag: Vi arbejder inkluderende
7. Tiltag: Vi støtter barnet i at kende og markere egen grænse og respektere andres grænse.
8. Tiltag: Vi arbejder med "fri for mobberi".
9. Tiltag: Vi er bevidste rollemodeller

4.3 SPROGLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sproglig udvikling angivet:

Sproget er forudsætning for at udtrykke sig og kommunikere med omverdenen. Vi er bevidste om at "sprog" er mere end det talte sprog. Skrift-, tegn-, krops- og billedsprog er også kommunikationsformer vi benytter os af. Børn skal støttes i alle disse kommunikationsformer. I område Rødding har det talte sprog det største fokus. Vi støtter barnet i at udvikle deres danske ordforråd og i at forstå de regler, der gælder for det talte sprog.

Vi møder børnene anerkendende og understøttende. Vi viser og benævner handlinger, behov og følelser, så børnene - uanset nationalitet og sproglig baggrund, oplever, lærer og får erfaringer med det verbale og det nonverbale sprog som middel til kommunikation. Vi voksne er bevidste om, at vi er rollemodeller og bruger sproget nuanceret og for at skabe interesse om tegn og symboler, gør vi opmærksom på disse. Vi har fokus på at skabe optimale relationelle rammer for sproglig udvikling, så sproget kommer i spil.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sprog angivet:

Kommunalt fastsatte mål:

Det overordnede mål er at børnene, i forhold til deres alder og udvikling, kan etablere sproglig kontakt og kommunikere med deres omverden, håndtere sprogets form og regler, bruge sproget både situations-bestemt og uafhængigt samt eksperimentere med mange forskellige sproglige ytringer og udtryk.

Områdets overordnede mål:

- Målet er at styrke barnets sprogudvikling, så det bliver fortrolig med og finder glæde ved at anvende sproget som kommunikationsmiddel i alle sammenhænge.

- Målet er at give barnet mulighed for at anvende sproget i dets mange facetter og udtryk, så det opnår kompetencer til at anvende det situationsbestemt og uafhængigt.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Barnet bruger sproget nuanceret og anvender nye begreber.
2. Tegn: Barnet bruger sproget som kommunikationsmiddel generelt og i konflikthåndtering.
3. Tegn: Barnet gør via sproget opmærksom på behov og beskriver følelser.
4. Tegn: Barnet leger med sproget, opdager rimord, leger ekkolege og anvender sproget melodisk.
5. Tegn: Barnet er i dialog med de øvrige børn.
6. Tegn: Barnet kan handle på beskeder og selv give beskeder.
7. Tegn: Barnet kan referere fra oplevelser.
8. Tegn: Barnet kan fortælle om planlagte oplevelser og forestillinger om hvad der skal ske i fremtiden.
9. Tegn: Barnet leger med tal og bogstaver.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med sprog angivet:

1. Tiltag: Vi er tydelige og nuancerede i vores kommunikation med barnet
2. Tiltag: Vi guider barnet i konflikthåndtering
3. Tiltag: Vi anvender sproget bevidst og italesætter handlinger og følelser.
4. Tiltag: Vi læser, bruger rim, remser, vrøvlvers og synger
5. Tiltag: Vi skaber rammer for at samtale, fortælle og lytte.
6. Tiltag: Vi anvender literacy.

4.4 KROP OG BEVÆGELSE

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med krop og bevægelse angivet:

I område Rødding tager vi det alvorligt, når forskning viser, at mange børn ved skolestart har anmærkninger i den motoriske test. Vi ved at et veludviklet motorik- og sanseapparat, danner grundlag for barnets kognitive, sociale og almene udvikling. Derfor er læringsmiljøerne inde og ude tilrettelagt, så børnene udfordres motorisk. Når børns udvikling af motoriske færdigheder, såsom udholdenhed og bevægelighed styrkes, styrkes også deres forudsætninger for udvikling og læring. Kropslighed er en del af at være til stede i verden sammen med andre. Ved aktivt at udforske kroppens muligheder og begrænsninger, udvikles børnenes færdigheder og vaner. De erfarer, at deres sproglige kompetencer styrkes gennem en velstimuleret motorik. Børn skal opleve glæde og udvikle selvværd ved fysisk udfoldelse, gennem fri leg og planlagte aktiviteter, hvor den voksne er primær rollemodel.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er

følgende overordnede mål for arbejdet med krop og bevægelse angivet:

Kommunalt fastsatte mål:

Det overordnede mål er at børnene, i forhold til deres alder og udvikling, kan deltage og være selvhjulpne i hverdagsrutiner, anvende alle sanser, være bevidste om kroppens muligheder og begrænsninger samt mestre koordinering af grundbevægelserne.

Områdets overordnede mål:

- Målet er, at barnet oplever glæde ved fysisk udfoldelse, idet kroppen er det værktøj, vi bevæger os med og samtidig danner den udgangspunkt for barnets læring og forståelse af sig selv. Kroppen er grundlæggende det sanseinstrument, som udgør fundamentet for erfaring, viden, kommunikation og de følelsesmæssige og sociale processer vi indgår i.

- Målet er, at læringsrummet appellerer til barnets trang til at bevæge sig og blive selvhjulpent i hverdagens rutiner.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Barnet løser mange opgaver på egen hånd.
2. Tegn: Barnet færdes hjemmefrem i alle typer terræn og magter forhindringer.
3. Tegn: Barnet har gå-på-mod og udfordres af nye opgaver.
4. Tegn: Barnet udtrykker glæde ved at komme ud.
5. Tegn: Barnet er udholdende.
6. Tegn: Barnet nyder både fysisk aktivitet og at være i ro.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med krop og bevægelse angivet:

1. Tiltag: Vi tilrettelægger udviklende læringsmiljøer ude og inde
2. Tiltag: Vi lader barnet bakse med daglige praktiske gøremål: af- og påklædning, spisning, toiletbesøg osv.
3. Tiltag: Vi tilskynder barnet til at kunne selv.
4. Tiltag: Vi færdes i nærområdet i friseret og kuperet terræn.
5. Tiltag: Vi lader barnet opleve elementerne ild, vand, jord og luft, mærke vejr, materialer osv. og gøre sig erfaringer hermed.
6. Tiltag: Vi lader barnet få små praktiske "ansvarsopgaver".
7. Tiltag: Vi synger, hører musik og danser.
8. Tiltag: Vi er ofte i motorikrummet og har børne- og vokseninitierede aktiviteter.

4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med naturen og naturfænomener angivet:

I område Rødding er vi optaget af det scenarie og den foranderlighed der udspiller sig i naturen lige der, hvor vi færdes. Vi skal alle forstå, at naturen er grundlaget for vores liv og sikre, at barnet får naturoplevelser, som sætter sig spor ind i dets voksne liv. Vi ser naturen som et rum, hvor sanserne, legen og fantasien udfordres og alternative muligheder for kropslighed opstår. Oplevelser i naturen udvikler barnet følelsesmæssigt, mentalt og fysisk. Derfor griber den voksne den virkelighed der udspiller sig i nærmiljøet og forstørrer den lille oplevelse, så den får opmærksomhed og bliver genstand for læring hos børnene. Vi stimulerer børnene i læringsrummet, pirrer deres nysgerrighed og lader dem udforske på egen hånd. Vi vil blive langt bedre til at færdes ude på alle årstider, i alle vejrtyper og lade børnene mærke den omskiftelighed, der hersker i naturen. Vi italesætter sansepåvirkninger, så børnene opnår en kropslig bevidsthed om det, der foregår.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med naturen og naturfænomener angivet:

Kommunalt fastsatte mål:

Det overordnede mål er at børnene, i forhold til deres alder og udvikling, oplever glæde ved naturoplevelser, har kendskab til og respekt for dyr, planter, materialer og rytmer i naturen, udviser nysgerrighed og eksperimenterer aktivt med naturmaterialer samt matematiske tegn og symboler.

Områdets overordnede mål:

- Med naturen som det oplagte læringsrum, er målet, at barnet oplever glæde ved, forståelse og respekt for den sammenhæng vi alle er en del af og lærer at agere hensigtsmæssigt i den.
- Målet er, at barnet tilgår naturen med nysgerrighed og gennem eksperimenter med elementerne, naturmaterialer, vejret, matematiske tegn og symboler, bliver bevidste om sammenhænge i naturen og sammenhænge generelt.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Barnet nyder at opholde sig i naturen og fortaber sig for sin omverden.
2. Tegn: Barnet tilgår naturen med nysgerrighed og studerer det liv, der udspiller sig.
3. Tegn: Barnet leger og anvender forhåndenværende materialer som remedier i legen.
4. Tegn: Barnet eksperimenterer, men agerer respektfuldt overfor dyr, insekter og planter.
5. Tegn: Barnet er undersøgende og nysgerrigt og eksperimenterer med naturmaterialets beskaffenhed.
6. Tegn: Barnet bruger begreber om størst, mindst, let, tung osv.
7. Tegn: Barnet er bekendt med og taler om spiselige og ikke spiselige planter i naturen.
8. Tegn: Barnet tilpasser sin adfærd og er bevidst om, at visse forhold ikke er acceptable, f.eks. smide affald i naturen.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet

med natur og naturfænomener angivet:

1. Tiltag: Vi er ude hver dag
2. Tiltag: Vi forstørrer detaljen og gør barnet opmærksomt på sammenhænge f.eks. maden, hvor kommer den fra? hvad kan vi spise, hvad må vi ikke spise? Det regner, hvad gør det ved jorden?
3. Tiltag: Vi behandler dyr, insekter og planter med respekt.
4. Tiltag: Vi færdes i skoven, ved søen og ved marker og taler om stedets betingelser, muligheder og begrænsninger.
5. Tiltag: Vi taler om form, farver, mængder, størrelser, arter osv.
6. Tiltag: Vi italesætter handlinger.

4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

I område Rødding har vi fokus på at styrke barnets mange måder at indgå i sammenhænge og udtrykke sig på. Vi vægter traditioner og kultur højt, da disse værdier styrker barnets selvværd og fællesskabsfølelse.

I mødet med aktive og kreative voksne præsenteres børnene for musik, drama og kreativ/kunstnerisk udtryk. Vi skaber trygge rammer, hvor børnene får mod og lyst til at afprøve sig selv og eksperimentere med forskellige udtryksformer. Vi skaber rammer, hvori der er adgang til materialer og redskaber der kan bidrage til deres kreative og kulturelle udvikling, Gennem teater, musik, film, billeder og litteratur, vil vi styrke og udvide deres kulturelle bevidsthed.

Vi ønsker at øge fokus på musik og drama.

I en digitaliseret verden er en præsentation af og kendskab til de muligheder de digitale medier byder på, også en del af barnets kulturelle læring og dannelse.

Vi vægter højt, at børnene får kendskab til, at der er mange måder at leve og være i verden på.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med kulturelle udtryksformer angivet:

Kommunalt fastsatte mål:

Det overordnede mål er at børnene, i forhold til deres alder og udvikling, kan deltage aktivt i kulturelle fællesskaber og aktiviteter, udfolde sig kreativt, udvise opmærksomhed og kendskab til egne og andres kulturer samt forstå etiske og moralske emner og dilemmaer.

Områdets overordnede mål:

- Målet er at barnet får mulighed for at eksperimentere med forskellige udtryksformer og derigennem opnå musiske færdigheder i forhold til at udtrykke tanker og følelser.

- Målet er at barnet skal kende sin egen kulturelle baggrund og tilknytning, kunne forholde sig til at andre har andre forudsætninger og forstå de etiske og moralske dilemmaer, der knytter sig til disse forskelligheder.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Barnet synger, danser og spiller teater på eget initiativ.
2. Tegn: Barnet "læser" for jævnaldrende.
3. Tegn: Barnet nyder fordybelse i et projekt.
4. Tegn: Barnet deltager i rollelege.
5. Tegn: Barnet er optaget af og nysgerrigt på nye materialer.
6. Tegn: Barnet udtrykker stolthed af egne og andres produkter.
7. Tegn: Barnet er bevidst om egen baggrund og kultur.
8. Tegn: Barnet er optaget af og nysgerrigt det "anderledes".

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med kulturelle udtryksformer angivet:

1. Tiltag: Vi synger, danser, laver faktesange og drama med børnene.
2. Tiltag: Vi laver kreative aktiviteter og anvender forskelligartede materialer.
3. Tiltag: Vi anvender materialer med forskellig konsistens.
4. Tiltag: Vi lader barnet eksperimentere.
5. Tiltag: Vi lader barnet fortælle om sig selv og skaber rammer, så der lyttes.
6. Tiltag: Vi italesætter kulturel forskellighed og snakker vaner, mad, påklædning osv.
7. Tiltag: Vi tilrettelægger fælles projekter for hele huset.
8. Tiltag: Vi lader børnenes kunstneriske udtryk udsmykke huset.

5 EVALUERING AF ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE

5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er arbejdet med børnemiljøet beskrevet med følgende ord:

I område Rødding er der fokus på børnemiljøet. Når DCUM (Dansk center for Børnemiljø) beskriver at børn påvirkes af omgivelserne og omvendt, tager vi det alvorligt. Vi er optagede af at udvikle det fysiske, det psykiske og det æstetiske børnemiljø bedst muligt - inde og ude.

Vi iagttager børnene og danner os et overblik over, hvilke behov den aktuelle børnegruppe har. Disse er sammen med dialogen med børnene om deres ønsker og besvarelser i

Forældretilfredshedsundersøgelsen, grundlaget for at kvalificere og udvikle børnemiljøet.

Børnemiljøet udvikles kontinuerligt, så den gensidige påvirkning, der til enhver tid finder sted mellem den aktuelle børnegruppe og omgivelserne, giver det enkelte barn de bedste udviklingsbetingelser. Her kan særlige rammer tilrettelægges og etableres, hvis et barn har særlige behov. f.eks. "det stille hjørne eller rebstigen" - (naturligvis afhængig af behovet).

Vi er bevidste om, at det er personalet, der har kendskab til barnets udviklingsmæssige behov. Derfor vil nogle beslutninger vedrørende børnemiljøet udelukkende træffes af personalet. Vi tænker i barnets udviklingsområder og nærmeste udviklingszone, så barnet til enhver tid kan udfordres og bringes i strækhøjde og opleve succes, når tingene lykkes.

Medarbejderne tilegner sig løbende ny viden om børns udvikling og læring, så vi kan tilrettelægge en inspirerende hverdag.

Vi indretter Galaksen og Børnehuset Luna, så de fremstår overskuelige og indbydende og lægger op til leg og læring. Vi tænker samtlige læreplanstemaer ind i børnemiljøet.

Vi har opmærksomhed på, at de fysiske forhold vedrørende indeklima, hygiejne og ventilation er i orden. Der er fokus på at børnene har de rette ergonomiske betingelser, så de har hensigtsmæssige lege og læringsmuligheder: sidder i den rigtige højde, har den rette belysning osv.

Vi tilstræber, at rummene - inde og ude - tager sig godt ud. At farver, former, materialer, dufte, osv. appellerer til børnenes nysgerrighed og fantasi, men også at der via indretning og udsmykning skabes rammer, der lægger op til bestemt adfærd: ro, bevægelse, fordybelse, inspiration osv. Vi tilstræber et motiverende æstetisk miljø, som giver børnene positive og udfordrende sanseoplevelser.

Gennem en anerkendende, omsorgsfuld og inkluderende tilgang bidrager alle til et godt psykisk børnemiljø, hvor tryghed danner grundlag for at indgå i fællesskaber og knytte venskaber.

5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er anvendelsen af børnemiljøvurderinger til at skabe rummelige læringsmiljøer beskrevet med følgende ord:

I område Rødding har vi prioriteret, at 3 medarbejdere i en periode, hver har fået 5 t/u til sammen med ledelsen at udvikle områdets læringsmiljøer. De tre skal i samarbejde med det øvrige personale have fokus på forhold der virker i børnemiljøet og være undersøgende og handlende på de forhold der kalder på opmærksomhed.

6 AFSLUTNING

Område Røddings læreplan er udviklet gennem et samarbejde mellem medarbejdere, forældrebestyrelse og ledelse og er gældende fra 1. januar 2017 - 31.12. 2018.

Læreplanen er et pædagogisk redskab, som vi ser frem til at anvende i vores daglige arbejde gennem de næste to år. Læreplanen skal understøtte det pædagogiske personale og ledelsen i Område Røddings arbejde med at skabe de bedste læringsmiljøer for og sammen med børnene.

Da dagtilbuddene i Vejen kommune pr. 1.1.2017 ændrer strukturen for ledelse, vil denne Læreplan også være et arbejds- og aftalegrundlag for den nye Områdeledelse. Et grundlag for at skabe overblik over igangværende processer og tiltag.

Vi vil bruge Læreplanen som et praktisk arbejdsredskab, og den skal bidrage til, at samtlige medarbejdere, har en fælles forståelse af det pædagogiske værdigrundlag. Samtidig skal den understøtte evaluering af vores læringsmiljø, og de måder dette understøtter børnegruppen og det enkelte barns udvikling. Dvs. vi skal evaluere på, hvordan og om læringsmiljøet i Luna og Galaksen fremmer alle børns alsidige trivsel, sundhed, læring og udvikling.

Læreplanen skal ligeledes medvirke til at understøtte:

- dialogen med forældrene om børns trivsel, læring og udvikling
- det pædagogiske arbejde med børn i udsatte positioner
- gode sammenhænge/overgange
- samarbejde med øvrige faggrupper
- samarbejdet med den kommunale forvaltning

Tak for din interesse for vores nye styrkede læreplan. Vi ser frem til et konstruktivt samarbejde.

For yderligere oplysninger:

Se Område Røddings hjemmeside

Kontakt Luna: 79965402, Galaksen: 79968654

Hjemmesiden revideres primo 2019.

Hjernen&Hjertet

Hjernen&Hjertet er et IT-system, som Rambøll har udviklet til at understøtte arbejdet med udvikling og dokumentation af kvalitet i dagtilbud.

Systemet hedder "Hjernen&Hjertet", fordi det forener den logisk-rationelle "hjerneaktivitet" det er at måle og dokumentere kvalitet, med den "hjerteaktivitet", det er at levere kvalitet i samværet med vores fælles børn.

Hjernen&Hjertet samler oplysninger fra de pædagogiske læreplaner, oplysninger til pædagogisk tilsyn, "Dialogprofiler" til brug i forbindelse med forældresamtalerne og andre oplysninger om den pædagogiske kvalitet.

Oplysninger fra alle disse forskellige dokumentationsopgaver, suppleret med kommunale nøgletal gør det muligt gennem Hjernen&Hjertet at give alle et bedre overblik over kvaliteten i det pædagogiske arbejde.

Du kan læse mere om Hjernen&Hjertet på hjemmesiden: **www.hjernenhjertet.dk**